

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

Országos Egyesületünk és a statusrendezés.

Lapunk legutóbbi számának szedését épen kiemelték a gépből, midőn hírül kaptuk, hogy a pénzügyministerium alá tartozó tisztviselők statusrendezéséről szóló, a miniszerelnök által a képviselőházhoz bemutatott jelentés közzé lett téve.

Tehetetlenül állottunk szemben a véletlennel, a mely lehetetlenné tette, hogy a napilapokban is megjelent félhivatalos közlemény adatait lapunk olvasóival megismertessük. Mintha csak kiszámította volna egy ellenséges kéz, hogy abban a pillanatban lásson a hivatalos közlés napvilágot, a midőn a mi lapunk már kinyomatva van és így mintegy lehetetlen helyzetbe juttasson bennünket olvasóinkkal, tisztviselőtársainkkal szemben.

Ez az oka, hogy mi az 1909. évre kilátásba helyezett statusrendezés adataival csak ma foglalkozunk. Egy megnyugtató, hogy t. i. a napilap útján t. kartársaink idejekorán kellően informálva lettek, nekünk pedig elegendő időnk maradt mérlegelni a kormány elhatározásának jelentőségét és egyuttal megfigyelni a hatást, a melyet a jelentés a tisztviselőkarban tett...

Annyit igaz lélekkel mondhatunk, hogy ebben a mi szép hazánkban egyetlen egy egyesület sem ért el évtizedeken át annyi eredményt, a mennyit a mi Országos Egyesületünk egy rövid esztendeje elért. Mert hiszen azt senki sem fogja tagadni, hogy úgy a lakásbér, mint most a statusrendezés kérdésének megoldását a legutóbbi szegedi congressus, valamint Országos Egyesületünk idej közgyűlése siettetette. A mi e téren történt, a kormányon kívül a mi Egyesületünk érdeme és elsősorban az ennek élén álló Batthyány Tivadar grófé.

Jól tudjuk, hogy a parciais mozgalmak élén állók, mint egyébkor, most is azzal fognak előállani, hogy a mi történt, azt ezek a parciais alakulatok teremtették. Hiszen érdekükben van, hogy hiveiket ezzel az ámitással félrevezessék. De a ki az eseményeket és ezek igazi forrásait

komoly szemmel nézi, az kénytelen beismerni, hogy az *«Állami Tisztviselők Országos Egyesületének»* céltudatos működése és elnökének fáradhatatlan buzgólkodása nélkül fel kopott volna az állunk.

A mit a kormány a statusrendezést jelző jelentésében tenni és cselekedni ígér és a melynek alapján az egyes ministeriumokban most már lázasan munkálkodnak az 1909. évi költségvetés összeállításán, azért a kormány elismerést és hálát érdemel. Mint minden emberi alkotásnak, ennek is vannak egyes hiányai. Támadnak tehát nyomdokain panaszok is. Lesznek, a kik elégedetlenek lesznek. De a nagy zöme az érdekelt tisztviselőknek be kell, hogy lássa és be is látja, hogy ezuttal a kormány nagyot cselekedett, mert ismét milliókra menő költséggel terheli az állami költségvetést, hogy a tisztviselőkarban uralkodó elégedetlenséget az előmeneteli viszonyok jobbátétele által megszüntesse.

Mi, a tisztviselői közvélemény szócsöve, hálával fogadjuk a kormány elhatározását és egyuttal szeretetteljes hálával említjük annak a nemes férfinak a nevét, a kinek a magyar alkotmányos állam tisztviselői oly sokkal, oly igen-igen sokkal tartoznak: Batthyány Tivadar grófét. De hálával gondolunk azokra a tisztviselőtársainkra is, a kik a miniszerelnök elhatározására befolyást gyakoroltak. Nemesen és derekasan állottak helyt ama tisztviselőtársaikért, a kiknek érdekeit állásuknál fogva képviselni hivatva vannak...

*

Az Országos Egyesület igazgató-választmánya folyó hó 2-án Batthyány Tivadar gróf elnöklété alatt ülést tartott. Mondanunk sem kell, hogy a legfőbb tárgya ennek az ülésnek a statusrendezés volt. Már az ülés megnyitása előtt alakultak csoportok, a melyek hangos szóval tárgyalták ezt a tagadhatatlanul nagy fontosságú kérdést. Az egyik csoportból *Bencsik Károly* pénzügyi számtanácsos, a számvétségügyi tisztviselők 25-ös bizottsága aelnökének hangja volt hallható.

— Majd meglátjátok, szólott, hogy a mi Országos Egyesületünk becsületes működésének ezt a szép eredményét a parciais mozgalmak élén állók ismét maguknak

fogják tulajdonítani. Majd mellüket verik és hivalkodni fognak, hogy micsoda eredményt értek el!... Hát én már most kijelentem, hogy bárki is vállalkozik az ilyen szerepre, az hálátlan azzal az Egyesülettel szemben, a mely újabb időben, nevezetesen pedig azóta, mióta Batthyány Tivadar gróf áll az élén, oly sikereket ért el, a melyeknek — valljuk be őszintén — még legszebb álmainkban sem számítottunk.

A másik csoportban *Laub Rezső* táblai főigazgató, a bírósági kezelő tisztviselők egyesületének lemondott elnöke vitatkozott *Bogárdi Jákóval*, a ki talán az egyedüli, a ki szintén parciális mozgalom élén áll, de egy szóval sem dicsekedik az ő mozgalmának sikereiről. Az igaz, hogy oka sincs rá.

A választmányi ülésen *Benedek Sándor* társelnökön kívül, a következők voltak jelen:

Bíró Benedek dr. államszámszéki számtanácsos, *Bencsik Károly* pénzügyi számtanácsos, *Bogárdi Jákó* járásbírói irodatiszt, *Csép József* zálogházi főtiszt, *Csikvári Jákó* szerkesztő, *Eisenhut Károly* ministeri irodatiszt, *Detre László* dr. pénzügyi titkár, *Futó Ferenc*, lapunk munkatársa, *Gabányi Gyula* irodatiszt, *Hank Gyula* pénzügyi tanácsos, *Kardoss Nándor* postatakarékpénztári főfelügyelő, *Kőrösi Henrik* tanfelügyelő, *Laub Rezső* táblai főigazgató, *Mezriczky Elek* pénzügyi számvizsgáló, *Stassiák Jenő* postatakarékpénztári számvizsgáló, *Szentkirályi Antal* pénzügyi számtanácsos, *Strazimir Milán* pénzügyi számellenőr, *Erdős József* járásbírói irnok, *Walter Otto* posta-táviráda felügyelő.

Elnök megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy kimaradásukat bejelentették *Ballai Lajos* dr. ministeri tanácsos, *Hegyeshalmy Lajos* ministeri osztálytanácsos, *Sikorszky Titusz* vámfőtiszt, *Szende Alajos* curiai főigazgató, *Ébersz Károly* és *Halász Ferenc* ministeri tanácsosok. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldi *Mezriczky Elek* és *Stassiák Jenő* tagtársakat. Bejelenti, hogy az Országos Egyesületnek abbéli kérelme, mely szerint a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatba vétessék fel az, hogy tisztviselői ház építésére adott kölcsön törlesztési és évi kamatrészletei címén a tisztviselő lakbérére letiltható teljesülésbe ment, mert a javaslat 5-ik szakasza ilyen értelemben lett kiegészítve. Ez is az Országos Egyesület egy újabb sikere. Jelenti továbbá, hogy a statusrendezésre nézve megjelent már a kormányelnök jelentése (Éljen az elnök!), a melyből kitűnik, hogy nemcsak a pénzügyi tisztviselők statusát kívánja 1909-ben rendezni a kormány, hanem más ministeriumokban is. Ezzelismétegy nagylépéssel haladtunk előre azon az uton, a melyet a mi Egyesületünk maga elé tűzött. Kéri ezt tudomásul venni. (Zajos éljenzés!)

Benedek Sándor: Nagy mulasztást követnénk el, ha el nem ismernők, hogy abban a sikerben, a melyet Egyesületünk működése elért, az oroszlanrész a mi elnökünké. Övé a köszönet és hála elsősorban, és ezt a választmány és azt hiszi, az egész ország tisztviselőikara nevében, jól esik kijelenteni. (Éljenzés.) Az adóreform-ügyében kiküldött bizottság működéséről kíván jelentést tenni. Ennek a bizottságnak ő volt az elnöke. Ugyanebben a kérdésben a budapesti tisztviselő-intézetek is küldöttek ki bizottságot és így jónak látta, ha ezek a bizottságok együttesen működnek. Ez meg is történt és eredménye az a memorandum, a melyet ebben az ügyben a ministerelnöknek bemutattak. Ezt a memorandumot az Egyesület hivatalos lapja közölte és így azt a választmány ismeri. A lakásbérek felemelése által ismét változott a helyzet, mert az adóreform-javaslatban a mostani lakásbérek voltak számba véve. A felemelt lakásbéreket illesztve bele a javaslatba, ez nagy mértékben emelte volna a tisztviselők adóját.

Tanulmányozta ezt a kérdést és a dolog sürgősségére való tekintettel, külön emlékiratot adott át a ministerelnöknek, a ki azt tanulmányozás miatt kiadta az egyik referensnek. Már most jelentheti, hogy a pénzügyministeriumban hajlandók az adóreform-javaslatot megfelelően módosítani. Bejelenti továbbá, hogy Lugoson megalakult a *Krassószőrénymegyei Kör*. Az Egyesület képviselőjében lerándult az alakuló közgyűlésre ő, továbbá *Csikvári Jákó* és *Mocsári Béla*. Ugyanott arra kérték a mérnökök, hogy az Országos Egyesület alakítson az ő kebelében a műszaki tisztviselők részére is külön szakbizottságot. Van még bejelenteni valója olyan dolog, a mi elég fájdalmas. Állandóan panaszkodunk, hogy teremtsük meg az állandó kapcsolatot a központ és a vidéki alakulatok között és ime, arról kellett meggyőződnie, hogy az Egyesület 21 vidéki köre, illetve egyesülete nem tartja a mi hivatalos lapunkat. Azt hiszi, ezeket elnököleg fel kellene hívni, hogy ezt a mulasztásukat pótolják.

Elnök: Köszönetet mond *Benedek Sándornak* az előadottakért és azokat a választmány köszönettel tudomásul veszi. Egy körülményre hívja fel a választmány figyelmét és ez az, hogy az országnak minden részében megindulnak mozgalmak, a melyeknek az a célja, hogy az új lakásbér megállapításánál az ottani viszonyoknak megfelelő %-ba jussanak. — Erre nézve kéri a központ közbenjárását. A lakásbér-besorozásra nézve az Egyesület nem tud befolyást gyakorolni. Ez künn történik. Minden egyes vidéki helyen a tisztviselőknek utána kellene járni, hogy a lakásbérek megállapításánál helyes adatok jussanak az illető pénzügyigazgatóság kezébe, illetve a pénzügyigazgatóság igazságos és a tényleges viszonyoknak megfelelő adatokat állítson össze. Ez az egyedüli módja annak, hogy a vidéki lakásbérek méltányosan legyenek megszabva. A keletkező mozgalmakat tehát ebbe az irányba kellene terelni.

Futó Ferenc: Szóvá teszi a statusrendezés kérdését. Nagy hálával van a kormány iránt, a mely az Országos Egyesület legutóbbi feliratát ily gyorsan honorálta. Mélységes köszönetet mond az elnöknek, a kinek elsősorban köszöni a tisztviselőkar mindazokat a jókat, a melyekben részesült. De vannak aggályai is. A ministeri jelentésben ugyanis az van mondva, hogy azoknál a szakoknál és tisztviselői csoportoknál, a hol a tisztviselők számbavehető kedvezményekben részesülnek, létszámrendezésről nem lehet szó. Az a kérdés már most, micsoda kedvezmények azok, a melyek miatt az illető tisztviselők a statusrendezés kedvezményétől el-esnek? Eziránt megnyugtató kijelentést kellene tenni a kormánynak.

Bogárdi Jákó: Elég fontosnak tartja a *Futó* felszólalását, de mégis fontosabb annál a bírósági kezelési tisztviselők részére juttatott statusrendezés. A mai állapot szerint a 3360 egyénből álló létszámból esik a VIII. fizetési osztályra 0.1 %, a IX-re 10.9 %, a X-re 33 % és a XI-re 56 %. Az új rendezés szerint esne a VIII-ra 0.8 %, a IX-re 12.2 %, a X-re 43 % és a XI-re 44 %. Ezzel nincsen megelégedve. Itt a %-os arányt meg kell változtatni.

Csép József: Oszítja *Futó Ferenc* aggodalmait és ő is kéri az elnököt, ha módját találná ezen aggodalmakat eloszlatni.

Walter Otto: A *Futó Ferenc* felszólalása a postásokat is aggasztja. A részjutalék, melyet a postások kapnak, tudvalevőleg ingadozó. Nem biztos. Ha tehát nem lesz statusrendezés, a postásokra igen hátrányos helyzet támad. Nemcsak az előmeneteli viszonyok nem fognak javulni, de előmenetel hiányában a nyugdíjban is megrövidülnek, mert hiszen az évi részjutalék nem számítható be a nyugdíjba. A postások készek inkább lemondani a részjutalékról, hogysem kizárassanak a statusrendezésből.

Mezriczky Elek: Az elhangzott kifogások nem oly természetűek, a melyek legkevésbé is csökkenteni tudnák azt a hálát, a melyet a kormány iránt érezünk. Kicsinylő kritikával ne kisebbítsük azt az általános megelégedést,

melyet a kormány ezen újabb elhatározása keltett. Annyi jóindulat nyilatkozik meg a kormány szándékában, hogy azt a tisztviselőkar csak hálás köszönettel veheti. És ennek valami uton-módon kifejezést is kell adni. (Helyeslés és éljenzés.)

Elnök: Aziránt tisztában vagyunk, hogy a kormány jó szándékát és a tisztviselőkar iránt újabban is tanusított jóindulatát hálával fogadja mindenki. (Zajos helyeslés.) Az is, a ki nincs érdekelve, még inkább az érdekeltek. Miután pedig az Országos Egyesület kötelessége az ő kérelmének teljesítését megköszönni, (Ugy van!) ebben a mi köszönő feliratunkban jelezhetjük a most elhangzott aggodalmakat is (helyeslés és éljenzés). Gondoskodni fog arról, hogy ez az irat megfelelő formában megszerkesztve, a kormányelnök kezéhez jusson. (Percekig tartó zajos éljenzés. Az igazgató-választmány több tagja feláll és így éljenzi az érdemes elnököt.)

Laub Rezső: Azt a javaslatot teszi, hogy a nagy nyári szünet alatt ne tartson a választmány üléseket.

Elnök: Olyan értelemben mondja ki a határozatot, hogy július—augusztus hóban csak akkor tart ülést a választmány, ha valami rendkívüli esemény ezt szükségessé teszi.

Walter Ottó: Felemlíti Zakariás János országgyűlési képviselőnek a parlamentben május 30-án elmondott beszédjét. (Lapunk más helyén szöveg tesztjük.) Indítványozza, hogy mondjon a választmány jegyzőkönyvi köszönetet Zakariásnak és egyszersmint azon kérelmét is tolmácsolja, hogy a képviselő a tisztviselők ügye iránti nemes érdeklődését továbbra is tartsa meg.

Elnök: Élőszóval közölni fogja képviselőtársával a választmány e részbeni határozatát.

Titkár: Jelenti, hogy az állami végrehajtók Lugoson, kérik, hogy az Egyesület az ő statusrendezését is sűrgesse. A ministeri jelentés eziránt megnyugtató kijelentést tartalmaz és így nincs szükség eziránt intézkedni. — A győri tisztviselő-kör elnöksége az iránt keresi meg az Egyesületet, hogy hasson oda, miként az 1908. évi kinevezések minél előbb adassanak ki. Eziránt sem kell lépéseket tenni, mert kijelentés történt illetékes helyen, hogy a kinevezések még a folyó hóban ki fognak adni.

Benesik Károly: Utasítandó volna az iroda, készítsen egy kimutatást mindazokról a beadványokról, a melyeket az Egyesület a kormányhoz benyújtott, hogy esetleg egyiket-másikat megsűrgetni lehetne.

Csép József: Felszólítást kellene küldeni az összes fűrdőtulajdonosokhoz, adjanak a tisztviselők részére kedvezményeket. Ezeket aztán az Egyesület hivatalos lapjában közzé kellene tenni.

Elnök ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

II.

Áttérve most már a statusrendezésre vonatkozólag a ministerelnök által közreadott jelentésre, azt a következőkben ismertetjük:

A pénzügyigazgatóságok fogalmazási tisztviselőinek létszáma 1909-ben következőleg fog alakulni:

Fiz. oszt.	Az 1908-i költségvetésben	lesz 1909-ben	1908-ban %	1909-ben %	A fogalm. congressus kért %-ot
az V-ben	1	8	0.1	1	3
a VI-ban	48	69	6.2	9	11.76
a VII-ben	99	155	12.8	20	26.15
a VIII-ban	229	194	29.6	25	26.15
a IX-ben	209	194	27	25	10
a X-ben	189	155	24.3	20	22.45
Összesen	775	állás 775			

Megjegyzendő, hogy a magasabb állások betöltésénél a rangsor és a használhatóság fog irányadóul szolgálni. A ki tehát a rangsorozati névjegyzéket előveszi, az könnyen kiszámíthatja, hogy 1909-ben kik jöjjenek az V-ik és kik a VI—VII. fizetési osztályba.

A közölt táblázatból kitűnik, hogy a mit a pénzügyi fogalmazási tisztviselők a f. évi január 5-én tartott országos congressuson elfogadott memorandumban kértek, azt mind nem kapták ugyan meg, de a mit nyertek, azzal a többség meg van elégedve. A legfeltűnőbb eltérés mutatkozik az V—VI-ik fizetési osztálynál. 8 helyett 24-et kértek a fogalmazásiak az V-ik fiz. osztályban, tehát csak egyharmadát kapták annak, a mit kértek. Panaszkodnak aziránt is, hogy a VI-ik fiz. osztálybeli állások nincsenek helyesen megállapítva. Az V-ik fiz. osztályba sorozott vezető-állások helyetteseit ugyanis a VI-ikba kell vinni, a mi alig lesz lehetséges, mert hiszen akkor a 69 állásnál többet kellett volna szervezni. Ez egy lényeges szépséghibája a rendezésnek.

A mi a számvevőségi tisztviselőket illeti, ezeknek statusa következőleg lesz rendezve:

Fiz. oszt.	1908. évi költségvetés	1909. évi lesz	1908-ban %	1909-ben %	A számv. congressus kért %-ot
a VI-ban	3	9	0.2	0.5	1
a VII-ben	13	45	0.7	2.5	5.23
a VIII-ban	126	234	7	13	10.01
a IX-ben	384	504	21.4	28	30
a X-ben	764	503	42.5	28	30
a XI-ben	508	503	28.2	28	23.75
Összesen	1798	állás 1798			

Konstatálhatjuk, hogy a számvevőségek meg vannak elégedve a rendezéssel. Itt is hallatszanak panaszok, de hát hol van a világon az az alkotás, a melyhez kritika nem fér? Az is nyugtalanítja a vidéket, hogy a VI. fiz. osztályból nem fog kapni egy állást sem. Ezeket valószínűleg betöltik a központ 6 csoportja főnökeivel, a dohányjövédéki, a zágrábi és a bányaszámvevőségek 1—1 főnökével. A VII-ik fizetési osztályra nézve azonban van aggodalmuk. Azt hiszik, hogy ezek legnagyobb részben a központra jutnak. Hát mi megnyugtathatjuk aggódó kártársainkat, hogy ez az aggodalmuk alaptalan. A betöltésnél a rangsor és a használhatóság fog számot tenni. És mert tisztában vagyunk aziránt, hogy a számvevőségi igazgató egyforma szeretettel védelmezi a központi és a vidéki tisztviselők érdekeit, egy pillanatig sincs okunk attól félni, hogy a helyek betöltésénél ne kizárólag az érdem legyen az irányadó.

A mi az adóhivataliakat illeti, ezek igazán megelégedve lehetnek a tervbe vett rendezéssel. Az ő érdekükben erősen harcolt az Országos Egyesület és igaz lélekkel mondhatjuk, harcolt kitartással és buzgalommal, dacára annak, hogy újabb időben elvált utakon halad adóhivatali kollegáink egyik része...

Hogy az adóhivataliak kívánsága mennyiben lett teljesítve, azt a következő adatok bizonyítják:

Fiz. oszt.	1908. évi költségv. szerint	1909-re lesz	1908 %	1909 %	Adóhiv. congressus kért %:
a VII-ben	—	20	—	1	2
a VIII-ban	100	181	5	17	17
a IX-ben	341	453	17	22	30
a X-ben	590	755**	29.4	38	30
a XI-ben	973	595	48.6	30	20
Összesen	2004	2004			

* Ebből pénztárnok 160, ellenőr 161, segéd 132.
** Ebből ellenőr 160, segéd 595.

Pedig itt is hallunk kritikai megjegyzéseket. Kötelességszerűleg közreadjuk. Az a kifogás, hogy a létszámnak az egyes osztályokba való besorolása nem mindenben kielégítő. Feltűnő, hogy a X-ik fiz. osztályba 755 egyént soroltak, holott azt már a méltányosság és helyesség szempontjából egyenlően kellett volna megállapítani a IX-el. Ez a szépséghiba egy állandó korlát lesz, a mely mintegy 200 embernek megakasztja az előmenetelt.

★

Még van egy pont, a melyre mindenki szeretné a választ, de a melyre, sajnos, a ministeri jelentés tájékoztatást nem nyújt.

Azt mondja ugyanis a jelentés, hogy az adóhivatali tisztviselőknél ez a rendezés még nem végleges, a mennyiben a következő években a magasabb fizetési osztályú állások száma, az alacsonyabb fizetési osztályú állások számának megfelelő apasztása mellett, olyképen fog fokozatosan szaporíttatni, hogy végeredményben 40 pénztáros legyen a VII. fizetési osztályban, az összes többi pénztárosok a VIII. fizetési osztályban, 40 ellenőr a VIII. fiz. osztályban, az összes többi ellenőr a IX. fizetési osztályban, a segédek és tisztek összes létszámának 20 százaléka pedig a IX., 40 százaléka a X. és 40 százaléka a XI. fizetési osztályban. De hogy hány év elmúlni, míg ez a rendezés véglegesen megtörténik, erre nézve utbaigazítást a jelentés nem ad. Csak azt mondja, hogy a végleges szerint lesz a VII. fizetési osztályban 2 %, a VIII-ban 17, a IX-ben 28, a X-ben 26,5, a XI-ben 26,5 %.

A pénzügyi irodakezelési tisztviselőknél a dolog így áll: míg az 1908. évi állami költségvetéssel rendszeresítve van a VIII. fizetési osztályban 3 állás; a IX. fizetési osztályban 6 állás; a X. fizetési osztályban 90 állás; a XI. fizetési osztályban 287 állás; összesen 386 állás; addig az 1909. évi állami költségvetési előirányzatba föl fog vétetni a VIII. fizetési osztályban 3 állás, mint 1908-ban; a IX. fizetési osztályban 47 állás, több 41 állással; a X. fizetési osztályban 166 állás, több 76 állással; a XI. fizetési osztályban 170 állás, kevesebb 117 állással; összesen 386 állás, kevesebb 117 állással.

VIII. fizetési osztály 1908. évi 0,8 százalék, 1909. évi 0,8 százalék; IX. fizetési osztály 1908. évi 1,6 százalék, 1909. évi 12,2 százalék; X. fizetési oszt. 1908. évi 23,3 százalék, 1909. évi 43 százalék; XI. fizetési osztály 1908. évi 74,3 százalék, 1909. évi 44 százalék.

A jelentésben az is van mondva, hogy a pénzügyministerium alá tartozó tisztviselők egyéb csoportjainál az ugyanolyan minősítéssel bíró tisztviselői csoportok létszáma, a mennyiben az a fentiekben ismertetett tisztviselői csoportok létszámánál kedvezőtlenebb lenne, a fentiekhez hasonlóan fog rendeztetni.

A mi pedig a többi ministerium alá tartozó tisztviselőket illeti, erre nézve a ministeri jelentésben a következők vannak elmondva: Mindenütt, a hol a mai előmeneteli viszonyok kedvezőtlenebbek, mint a milyenek lesznek 1909. évben a pénzügyministerium alá tartozó ugyanolyan minősítésű tisztviselőknél, a létszámok a pénzügyi tárca alá tartozó tisztviselőkéhez hasonlóan fognak rendeztetni, kivéve azokat a tisztviselői csoportokat, a hol az egész intézmény fiatal voltánál fogva, vagy azért, mert a tisztviselők számbavehető egyéb kedvezményekben részesülnek, egy ilyen létszámrendezés egyáltalán nem lenne megokolt.

Önként értetik, hogy az 1909. évben esetleg rendszeresítendő új állások a legalsó fizetési osztályokban lesznek előirányzandók, a jövő feladata lévén az ezentúl rendszeresítendő új állásoknak megfelelő magasabb állások előirányzása.

A mi az előzőekben előadottak szerint rendszeresítendő összes új állások betöltését illeti, ez természetesen az előmeneteli viszonyok lehető egységessé tételének érdekében fokozatosan, de úgy fog megtörténni, hogy az összes állások a legközelebbi időkben mind tényleg be legyenek töltve.

*

Az érdekelt tisztviselők, a kik a kész jelentés adatait olvassák, egyiket-másikat tán kritizálják is, nem ismerik azt a lázas munkálkodást, a mely ezen jelentés megalkotása körül folyt. A pénzügyministeriumban heteken át lázasan folyt a munka a *Teleszky János dr.* ministeri tanácsos büroójában, *Kerutler Kálmán dr.* és *La Borda Sándor* közreműködésével.

Az a bizonyos cölöp, a mely évek óta állandóan megakasztotta a pénzügyi, nevezetesen pedig az adóhivatali tisztviselők előmeneteli viszonyainak a jobbátételére vonatkozó mindennemű törekvést és kísérletet, most is lábatlankodott. És mondhatjuk, nem egy erős harcot kellett intézni ezen állandó, élő korlát ellen, hogy az utból eltávolítható legyen. Hála azoknak, a kik szeretik az igazságot, mert nagy az érdemük abban, hogy ezuttal az igazság győzött. Hogy a pénzügyiek statusa 1909-ben rendezve lesz, abban nagy érdeme van *Margitay József dr.* és *Benkő Sándor* osztálytanácsosoknak, a kik nemes ambícióval, tisztársaik iránt mindenkor érzett szerető gondossággal iparkodtak az igazságosságot, a méltányosságot érvényre juttatni. Megnyerve ügyüknek a ministert, nyert csatájuk volt. Hála és elismerés nemes törekvésükért, atyai gondoskodásukért. De kivette részét a munkából elsősorban Popovics államtitkár is, a kinek a mostani elhatározással az ő régi tervei valósulnak meg. Mert ha tőle függött volna, ez a rendezés már régen megtörtént volna. És elismerés illeti a számvevőségi főnököt, Végh Mihály dr. oszt. tan., a ki melegen támogatta illetékes helyeken az ő tisztviselői érdekeit.

Mint tényt konstatálni kell, hogy «a tisztviselői létszámok rendezése» címen, a képviselőház pénzügyi bizottságának jelentése kapcsán bemutatott kormányjelentésnek az a része, a melyben az van mondva, hogy mindenütt rendeztetni fognak az előmeneteli viszonyok, «kivéve azokat a tisztviselői csoportokat, a hol a tisztviselők számba vehető egyéb kedvezményekben részesülnek», mert ezeknél a létszámrendezés nem volna indokolt, sok helyt kedvetlenséget idézett elő.

Itt a ministerium határozott tévedésben van. A statusrendezést a kedvezményekkel (résztjuttalék stb.) nem lehet és nem szabad összekeverni. Ha elfogadjuk a kormány álláspontját, akkor előfordulhat az az eset, hogy két, az egyforma fizetésben levő tisztviselő közül a postás, azért mert résztjuttaléka van, 5-8 év múlva mintegy 300-400 forinttal kevesebb nyugdíjjal megy nyugdíjba, mint az a társa, a mely kedvezményt nem kapott, de kapott a statusrendezéssel több fizetést és így több nyugdíjigényt. A jelentésnek ezt a pontját el kell törölni. És erre kérjük is a miniszterelnök urat, a ki, elolvasva a tisztviselőkarban lábra kapott aggodalmakról szóló közleményünket, bizonyára szívesen fogja a tisztviselőket megnyugtatni azzal, hogy jelentésének ezt a részét a gyakorlatban egyszerűen nem érvényesíti.

A mi a posta-távirda tisztviselők statusrendezését illeti, erre nézve Postás-Casinóbeli kollegáinknak az a véleménye, hogy a résztjuttalék nem tekinthető «számbavehető kedvezménynek», különösen, ha számbaveszszük, hogy a résztjuttalék összege az üzemi anyagok és szerekkel való takarékoskodás és a személyzet tulcsigázott munkájának az egyenes eredménye.

A posta-távirda számvevőségi és érettségizett kezelési tisztviselői statusra egyébként se a pénzügyi számvevőségi, se az adóhivatali tisztviselők status számarányai nem alkalmazhatók, mert a posta-távirda számvevőségeknél az 1907. évi költségvetési törvény, a kezelésnél pedig az 1893. évi

IV. t.-c. szüntette meg a XI. fizetési osztályt. Erre a két kategóriára tehát, tekintettel a szerzett jogokra, csak a méltányosságnak megfelelő módosításokkal alkalmazhatók a kérdéses arányszámok. Mivel pedig ezen arányszámok teljesen fedik azon számokat, a melyeket a Postás-Casino memorandumában kértek, valószínűnek tartjuk, hogy a memorandumbeli százalék szerint fog megtörténni a rendezés. Vagyis 0,5 a VI-ba, 2,5 a VII-be, 17 a VIII-ba, 40 a IX-be és 40 a X-be. Vagyis kinevezetnék a számvéviségeknek 2 főszámtanácsos és 10 számtanácsos; a kezelésiéknél pedig menne fel 13 a VI-ba, 46 a VII-be, 213 a VIII-ba, 391 a IX-be és 40 a X-be. A posta közigazgatási tisztviselőinél a létszám 208, illetve a beosztott kezelésiékekkel együtt 357. Ha végrehajtják a rendezést és az összes közigazgatási állásokat közigazgatási személyzettel töltik be, akkor a létszám beosztása így lesz: az V-ben 3, a VI-ban 32, a VII-ben 71, a VIII-ban 90, a IX-ben 90 és a X-ben 71, vagyis 15 igazgatóval, 32 tanácsossal, 45 titkárral, 26 segédtitkárral és 31 fogalmazóval lesz több 1909-ben. Ezt természetesen egy év alatt végrehajtani nem lehet. A rendezés mindenesetre néhány évig elhúzódhat.

Magától értetődik, hogy a posta-távirda műszaki tisztviselőinek a statusa is rendezést fog nyerni, a min tényleg a posta-távirda-vezérgazgatóságnál már dolgoznak is. A javulás itt is lényeges lesz.

A mi körünkben.

(40 évi szolgálat)

Igaza van a szónoknak — az én tisztelt barátomnak, hogy az állami szolgálat nemcsak testi, de szellemi erőnket is teljesen kiaknázza. Bizonyosága személyem, a kit három évtizedes szolgálati jubileuma alkalmából a mai napon megjelentetésekkel megtiszteltetek. E hosszú három évtized alatt egyetlen gondolat tartotta fen erőmet; hogy elérve e határjelzőhöz, *nyugdíjba fogok vonulni* és szabaddá teszem magamat ama láncoktól, a melyek mint állami tisztviselőt lenyűgözve tartanak. Mindig sóvárgással gondoltam e napra, mely szabadulásom bekövetkezését jelentendi és mégis, most e pillanatban, látva és érezve az igaz barátságunk és a kartársi szeretetnek ily ritka nyilvánulását, le kell mondanom régi vágyam megvalósításáról, mert belátom, hogy a viszont-szeretet és a benső kartársi érzélem kötelességemmé teszi továbbra is helyemen maradni, hogy mint előljárótok, a ti javatokra működhessek. Nem térek ki ez áldozat elől, mert hiszen javatokra lenni kellemes kötelesség lesz nekem. És a mikor átveszem megemlékezéseknél látható szép jelvényét — ezt az albumot, — egyuttal szívembe zárom benne foglalt kedves képeiteket, honnét semmi idő sem törölheti ki ez emléket. Ki kell azonban azt is jelentenem, hogy hosszú időre kapható nem leszek, ha Isten segít 35-ik szolgálati évfordulomhoz, akkor feltétlenül nyugalomba vonulok, addig is tartatok meg stb. stb.

Gratulálni volt nálam a személyzet. Kiszámították, hogy ma van szolgálatom 35-ik évfordulója. A mikor az emléktárgyat — az arany tollat — átadták, szónokuk oly fura beszédet mondott, mintha bizony már holnap elválnánk egymástól. Vajha lehetne! mennék én szívesen utjuktól, mert bizony már meguntam azt a martiromságot, a mit állami szolgálatnak neveznek. Csak nyugdíjba mehetnék, én volnék a világ legboldogabb embere. Ám e boldogság eléréséhez még hosszú öt esztendőket kell robotolnom. Ezt a nagy időt — essék bár mily nehezemre — még ki kell huznom és kitartó szorgalommal tovább kell cipelnem az

igát, mely alatt már is majdnem összeroskadok. Ilyen az állami tisztviselőnek sorsa, meg nem pihenhet, a mig egy kis szusz van benne. Istenem! hány hónapot, hetet és napot kell még számlálnom a boldogító időnek bekövetkeztéig.

*

— János! mondja meg az uraknak, sajnálom, nem fogadhatom őket holnap, mivel hivatalosan el kell utaznom; az állam érdeke pedig mindenek előtt való.

Mit is akarnak voltaképen? negyven éves szolgálati évfordulómra akarnak gratulálni! Ördögöt gratulálni! Figyelmeztetni akarnak a nyugdíjba menetelre. Okosabban cselekednék, ha inkább dolgoznának, van elég restenciájuk. Aztán vajjon miért is mennék én nyugdíjba? Azért, hogy már 40 évig szolgálók, ez bizony még nem jogcim a tétlenségre. Minden tisztviselőnek kötelessége az államot addig szolgálni, a mig csak bírja. Én pedig hála Istennek bírom, oly frissnek, erősnek érzem magamat, akár csak gyakornok koromban. Nem volna-e hát hálátlanság tőlem itt hagyni most az államot, a mely engemet negyven éven át kitarított és mindennel ellátott? Nem, én hálátlan nem vagyok! Voltam a Nagyméltóságú Minister Ur Ö exellentiajánál és megmondottam: láthatja kegyelmes uram, hogy jó egészségben és munkabíró vagyok, én az államot továbbra is akarom szolgálni.

A Kegyelmes Ur igazán kegyes volt. Mosolygott és azt mondotta: «Kedves Tintácssy, én nem kívánom, hogy nyugdíjba menjen» — és ismét mosolygott.

Nos! ha maga a Minister nem kívánja, hogy nyugdíjba menjek, mit akar akkor a személyzet? Elhiszem, szeretnék, ha letenném a dákót, de abból ugyan nem esznek. Nem megyek nyugdíjba, nem, ha megpukkadnak sem.

— Csak azt szeretném tudni, hogy a Kegyelmes miért mosolygott oly különösen?!

Egyesületi élet.

× Az «*Állami Tisztviselők Országos Egyesületének*» pancsovai köre, Fodor József posta- és távirda-főfelügyelő kezdeményezésére és elnöklete alatt, 110 taggal folyó évi május 17-én alakult. E szám a közel jövőben tetemesen emelkedni fog, mert a kör elnöksége a vidéki kartársakat is felszólítja a csatlakozásra. A megalakulás és a felterjesztendő alapszabályok elfogadása után tárgyalás alá került a lakpénzek rendezése. Megállapodtak abban, hogy ebben az ügyben memorandumot intéznek a magas kormányhoz, melyben Pancsova városának a 90%-os fokozatba való sorozását kérelmezik. E kérelmet indokolják a többi között ezen exponált végváros sajátos viszonyai is, melyek az állami tisztviselőkre, kik itt a magyarságnak és magyar állameszmének ugyszólván egyedüli képviselői, igen súlyos anyagi áldozatokat rónak. A memorandumot másolatban megküldték a központnak és a pancsovai országgyűlési képviselőnek, az eredetit átadják a főispánnak felterjesztés és támogatás végett. Végül üdvözlötték táviratilag a megalakulás alkalmából gróf Batthyány Tivadar és Benedek Sándor egyesületi elnököket és megbízták a végleges megalakulásig Fodor József id. elnököt és dr. Kiss Endre, id. titkárt az esetleg felmerülő ügyek elintézésével. A gróf következő választ intézte az elnökhöz: «Az állami tisztviselő urak azon elhatározásáról, hogy Pancsován az Állami Tisztviselői Kör megalakították, szíves táviratukból nagy örömmel értesültem. Az Országos Egyesület erőteljes agitációja már eddig is különösen a lakberek tekintetében némi sikereket ért el. Hogy azonban az állami tisztviselők javára nagy reformokat bírjunk

keresztülvinni, ahhoz szükséges, hogy az urak az egész országban szervezkedjenek külön körökben, *de mindenkor az Országos Egyesület kebelében*, mert csakis a teljes együttműködés biztosíthatja a sikert. Ezen szempontokból a legmelegebben üdvözlöm a pancsovai kör megalakulását, az alakuló gyűlésből hozzám intézett s engem rendkívül megtisztelő távirati üdvözlésükért leg-hálásabb köszönetet mondok s a kör működésére igaz szívből isten bő áldását kívánom. Biztosíthatom az igen tisztelt tag urakat, hogy úgy az Országos Egyesület vezetősége, mint szerény magam is a pancsovai kört működésében állandóan szeretetteljes támogatásban fogjuk részesíteni. Igen tisztelt elnök urak és az igen tisztelt tag uraknak vagyok kiváló tisztelettel, mindenkor szolgálatra kész hívők. Budapest, 1908 május 20. Batthyány Tivadar s. k.

Benedek Sándor közigazgatási bíró válasza a következő: «A pancsovai állami tisztviselői kör alakuló ülésének távirati üdvözlését hálásan köszönöm s igyekezni fogok, hogy elismerésüket ne csak szavakkal, de tettekkel is meghálálhassam. Szíves üdvözléssel szerető kartársra Budapest, 1908. május 18. Benedek Sándor s. k.

× *Az Állami Tisztviselők Krassószörényvármegyei Köre* alakuló közgyűléséről szóló tudósításunkban egy kellemetlen hiányt észleltünk. Nem tettünk ugyanis említést arról, hogy a *Krausz Vilmos* kir. tanácsos pénzügyigazgató javaslatára a tiszteletbeli tagokká választottak között *Andor Endre dr.* ministeri osztálytanácsos is szerepel, pedig az ő megválasztása dörgő éljenzés közepette történt. Ezt a mi mulasztásunkat im, helyreépítjük.

× *Az Ung vármegye területén működő Állami Tisztviselők Vidéki Körének* választmánya Ungvárott május hó 20-án Románecz Mihály főgymnasiumi igazgató elnökelete alatt tartott ülésén beható tárgyalás után magáévá tette az Országos Egyesület központja által készített az adóreform-javaslatokra vonatkozó memorandumot; elfogadta az *Országos Egyesület* kebelében alakított szakbizottságok szervezeti szabályzatát és az Országos Egyesület vidéki tagjainak választási rendjét. Örömmel konstata, hogy az Országos Egyesület központja minden irányban támogatja az állami tisztviselők érdekeit, a minnek a legujabban felvetődött lakbérrendezés is pozitív eredménye. Ezért *Batthyány Tivadar grófnak*, az Országos Egyesület elnökének, ügybuzgó fáradozásáért köszönetét fejezte ki. A lakbér ügyének tárgyalásával kapcsolatban azon óhajának adott kifejezést, hogy Ungvár városa, tekintettel a nehéz lakbérviszonyokra, a 80 %-os csoportba osztassék be. Erről átírat alakjában értesítette az Országos Egyesület elnökét és a vármegye országgyűlési képviselőit. Határozattá emelte a választmány, hogy az állami tisztviselők között olyannyira szükséges összetartozandóság érzetének felkeltésére és fentartása céljából havonként barátságos összejöveteleket fog tartani. (Az első ily összejövetel nagy érdeklődés mellett május 26-án meg is tartott.) Ugyane célú óhajította szolgálni a választmány azon határozatával, hogy az Állami Tisztviselők Lapját visszavárólag a társaskör rendelkezésére fogja bocsátani.

× *Állami tisztviselők lakbérére.* A győri tisztviselői kör arra kérte a városi tanácsot, hogy felirattal támogassa a kormánytól azt a kérést, hogy Győrt a II. lakbérosztályba helyezze. A tanács készséggel támogatja a kérelmet, mai üléséből felhívta a számvevőséget, hogy a lakbér-statisztikát állítsa össze. Ugyanezen kör választmánya Tillmann István elnökelete alatt ülést tartott, a melyen a folyó ügyeket intézte el. Kiemelkedik azonban az elnöki bejelentések közül fontosságra a következő: A f. évi állami költségvetés a tisztviselők előmeneteli viszonyainak némi javítására tudvalevőleg több magasabb állást rendszeresített.

Győrött az a hír terjedt el, hogy ezeket az állásokat a kormány csak október 1-től óhajtja betölteni. A Győri Tisztviselők Köre, állami tisztviselő tagjai érdekében, ennél fogva iratot intézett az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületéhez», a melyben annak elnökségét megkeresi, hogy hasson oda, miszerint a rendszeresített állások mentől előbb betöltsenek. (Lásd lapunk első cikkét.)

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* pénztárába 1908. év május hóban következő tagdíjak folytak be:

A budapesti kir. adófelügyelőség tisztikara 22 K. A posta- és táv. hivatal tisztikara Zombor 20 K. Török Győző Huszt 2 K. Dr. Székely Ferenc 2 K. A nagyszentmiklósi adóhivatal tisztikara 14 K. A soproni adóhivatal tisztikara 24 K. A zilahi pénzügyigazgatóság stb. tisztikara 24 K. Józsa László és társai Monor 8 K. A posta- és táv. hiv. tisztikara Eger 16 K. A vinkovcei erdőhivatal tisztikara 28 K. Dr. Kelemen Károly Sümeg 2 K. Lencz Ferenc Paks 2 K. Czukán János Budapest 2 K. Lamm Izidor Budapest 6 K. A budapesti 8. sz. posta- és táv. tisztikara 12 K. Hoógh Gyula Budapest 2 K. Szarka László Nagyszeben 2 K. A belügyminisztérium tisztviselői Budapest 48 K. Bujnák Andor utján az alsókubini pénzügyi tisztviselők Alsó-Kubin 38 K. Koós Ottó utján a kir. zálogházak tisztviselői Budapest 16 K. Ormos Endre Budapest 2 K. Klis Lajos és társai Budapest 12 K. A budapesti IX. ker. állampénztár tisztikara 36 K. Dr. Kaerfer István Budapest 2 K. Kondor Béla és társai Budapest 14 K. Teszák Gyula Budapest 2 K. Nagy Gergely és társai Nagykároly 20 K. A m. kir. adóhivatal tisztikara Rimaszombat 16 K. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete borsodmegyei köre 134 K. Az Állami Tisztviselők Orsz. Egyesülete szegedi köre 201 K. A m. kir. földmivelésügyi minisztérium tisztikara 129 K. Szombath György Rimaszombat 2 K. Molnár Árpád Budapest 2 K. Egyed János Szolnok 2 K. Az Állami Tisztviselők székesfehérvári köre 117 K. Az Állami Tisztviselők váci köre Vác 52 K. A budapesti 55. sz. posta- és távirdahivatal tisztikara Budapest 14 K. A nagybányai állami tisztviselők 28 K. A m. kir. közp. statisztikai hivatal tisztikara Budapest 22 K. Petke Gyula Kézdivásárhely 2 K. Romy Béla Budapest 2 K.

Apróságok.

Vas vármegye egyik járási székhelyén lévő kisebb adóhivatalba ezelőtt egy pár évvel beállított egy jóképű falusi gazda.

A hivatalos helyiség ezen helyen három kis szobából állott: az első szoba volt a szolgálé, a második a hivatalnokoké és a harmadik a pénztár. Nagy alázatosan, kellő hajlongásokkal lépett be gazd' uram az első szobába (természetesen süveg nélkül, mert azt künn a folyosón az ajtó előtt letette a földre, hogy a tisztösségben csorba ne essék) és miután látta, hogy az ott lévő íróasztalnál egy megöszült öreg egyén nyugodtan és nagy kényelemmel pipázgat, ahhoz fordult, hogy ügyes-bajos dolgát neki előadhassa.

— Nagyságos uram! — szolt nagy alázatossággal, miközben írását három négy ruha kigombolása után a legutolsó ruhadarab legbelső zsebéből kihalászta — én sokalлом ezt az illetéket és azon kérelemmel fordulok a Nagyságos úrhoz, legyen kegyes ebből valamicskét elengedni.

Az adóhivatali szolga — mert hisz az volt az illető, a kivel a jó falusi atyafi beszélt — szemüvegét kellő büszkeséggel fölrakva és nagy öblös régi tajték-pipájából óriási füstgomolyokat kibocsájtva, megfelelő szakértelemmel át-nézte az írást és egy kis gondolkodás és egy pár kérdés feladása után megadta az illetőnek a szakvéleményt a következőkép:

— Hát édes barátom ezen nem lehet segíteni, ebből nem lehet elengedni semmit, ez jól van megcsinálva, hanem legokosabb, ha szépen befizeti, mert később kamat is jár reá, meg végre is hajtják, szóval nagyon sokba kerülne, ha most meg nem fizetné.

A vidéki egy kicsit még himez hámoz, gondolkodik, míg végre elhatározza magát:

— Hát befizetem Nagyságos uram! Mire az öreg szolga a következőkép válaszol:

— Akkor menjen a másik szobába, ott majd a Tekintetes urak beírják és azután a harmadik szobában a Tekintetes pénztárnok urnál befizetheti.

*

Wekerle az uralkodónál volt külön kihallgatáson. A király nagyon jó kedvében volt s nemsokára az üdvözlés után megkérdezte a magyar miniszterelnököt:

- Apropos, kedves Wekerle, hányadika van ma?
- Május tizenhetedike, felség.
- De, kedves Wekerle, úgy látszik ön téved, — tréfált az uralkodó — hiszen ma csakugyan május tizenhetedike van.

VEGYES.

* **A statusrendezés kérdése** foglalja el lapunk mai számának legnagyobb részét. Pedig a felét sem mondtuk el, a mit a tisztviselőkarban uralkodó hangulat jellemzésére elmondani kellett volna. Így mindenekelőtt nem tehetjük közzé azokat a leveleket, a melyek vidéki kartársainktól érkeztek hozzánk és a melyeknek mindannyia úgy hasonlít egymáshoz, mint két ikertestvér. A *hála* és a *köszönet* jut kifejezésre ezen levelek mindegyikében azon férfiu iránt, a ki annyit fáradozott értünk; a ki annyi önzetlenséggel munkálkodik az állami tisztviselők érdekében... *Batthyány Tivadar gróf* nemes lelkét és melegen érző szívét dicsérik, áldják, magasztalják ezek a levelek, a melyek — igaz lelki örömünkre — arról tesznek ékes tanúságot, hogy a *hála* még nem vesztett ki egészen az emberek szívéből. Hogy a ki jót tesz, nem mindig dobálják követ, hanem ragaszkodó szeretettel, mélységes tisztelettel és ragaszkodással veszik körül. Így is van ez jól, mert az állami tisztviselők nagy adósai a nemes grófnak, a ki úgy is, mint bölcs vezérünk és úgy is, mint mindnyájunk gondviselő atyja, örök hála kötelezett mindannyiunkat. Jól mondta *Benedek Sándor* Lugoson, hogy *Batthyány Tivadar* az ő érző szívével és vasakarátának szellemével közöttünk és velünk él állandóan és mindenütt. Fogalomná vált ő, mely körülövezi lelkünket, hogy az ő nemeslelkűsége például szolgáljon életutainkon... Ugy értesülünk, hogy az Országos Egyesület vidéki körei és alakulatai, legközelebb külön választmányi ülést fognak tartani, hogy azon jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak *Batthyány Tivadarnak*. Így is kell ennek lenni. Nyilatkozzék meg az elnökünk iránt érzett szeretetünk és hála külső jelekben is, hiszen vele szemben a mi nagy-nagy adósságunkat más alakban és alkalmasabb formában amúgy sem tudjuk leróni. De *kötelessége* minden egyes állami tisztviselőnek ezt a hála által is leróni, hogy belép az Országos Egyesület tagjai sorába. Ne legyen ebben a hazában egyetlenegy pénzügyi fogalmazási, egyetlenegy számvevőségi, adóhivatali és irodakezelési tisztviselő, a ki nem tagja az Országos Egyesületnek. Jöjjenek közénk az összes posta-távírdatisztviselők, az államépítészeti és a kulturmérnöki hivatalok, valamint az erdészeti tisztviselők egytől-egyig. Legyen egy akol és egy pásztor. Legyen egy templomunk és ebben egy közös oltárunk, *szünjenek meg a parciais mozgolódások* és mindenekelőtt ismerjék el a m. kir. pénzügyi tisztviselők, ezek között pedig elsősorban a m. kir. adóhivatali tisztviselők, hogy *Batthyány Tivadar* gróf közbenjárása, agitálása, kapacitálása, szó- és írásban tett felszólalásai nélkül soha sem érték volna el azt, a mire a kormány most magát elhatározta. Mert, hogy semmiféle *parciais congressus* sem befolyásolta ezuttal a kormányt: erre mi tanúságot tehetünk. A pénzügyi fogalmazási és számvevőségi tisztviselők jól tudják ezt és ezt az egyes szakok mozgalmának vezetői nyíltan vallják is. Akkor járnának el méltóan, a testület méltóságának megfelelően, az adóhivataliak — no meg, tegyük hozzá, a bírósági kezelőtisztviselők is, — ha ezeket a mi intő, jótakaró, tanácsadó szavainkat megszivelve,

az utról, a melyre tértek, *letérnének* és a mi sorainkba állva, közös erőnket meghatványozva, a nagy testülettel egyetértésben működnének ezentul...

* **A m. kir. adóhivatali tisztviselők** soraiban a statusrendezés nagy örömet okozott. Egy I. oszt. m. kir. adóhivataliak mozgalmát, és a kit kartársai úgy ismernek, mint a ki igazán szívében viseli az adóhivataliak érdekeit, de a kit a személyes ambíció, vagy a szerepelni vágyás nem bánt, a statusrendezés hírére következő levelet intézte lapunk szerkesztőjéhez: „Tehát megtörtént, a mit mindannyian oly epedve vártunk. Meghallgatták az adóhivatali tisztviselők szavát és az 1909. évi állami költségvetésben már gondoskodva lesz arról, hogy a mi tarthatatlan helyzetünkön javítva legyen. Hálátlanok lennénk azon férfiu iránt, a ki érdekünkben akkor is cselekedett, a midőn már megfélekedtünk róla, ha ebben a pillanatban feléje nem fordítanók tekintetünket és hálás köszönetet nem mondánk neki sikerteljes fáradozásaiért. A ki akkor is szót emelt pártjában és a kormánynál érdekünkben, midőn látnia és tapasztalnia kellett, hogy a szívéhez oly közel álló adóhivataliak azok, a kik a nagy tisztviselő-testülettől elszakadva, részleges mozgalom útján, tehát magukra hagyatva, kívánják boldogulásukat elérni. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének elnökét értem, a ki a katonatiszti fizetések emelésének első hírére kijelentette, hogy ez az emelés csak egy árért történhetik, ha ugyanis előbb a polgári állami tisztviselők helyzetén lesz segítve. Csak a vak meg az elbizakodott nem látja, hogy abban, a mi történt és a mi 1909-ben történni fog, gróf *Batthyány Tivadaré* a fő érdem. Soha nemesebben nem cselekedett férfi mint ő, a ki vérző szívével látta a mi elszakadásunkat és mégis ugyanazzal a szerető gondossággal, ugyanazzal a régi atyai jóindulattal támogatta ügyünket a sajtóban, a pártjában, a képviselőházban és a kormánynál. Tisztviselőtársaim! Ne legyünk háladatlanok, hanem ismerjük be, hogy a mi történt, az nem a mi szép szemünkért történt. Tarthatunk volna mi tiz congressust: ha az Orsz. Egyesület és annak két nagynevű elnöke nincs mellettünk, minden fáradozásunk hiábavaló kísérlet lett volna. Ismerjük el, hogy a mi cselekedtünk, azt kétségbeejtő helyzetünkben tettük. A jó szándék volt akkor is tettünk rugója. De ma már, midőn elvonult fejünk felett a sötét felhő, ma már legelső és legszentebb kötelességünk, hogy visszatérjünk oda, a hol bennünket bizonyára szívesen várnak: az Orsz. Egyesület kebelébe. Felkérem az adóhivataliak egyesületének választmányi tagjait: szíveleljék meg az én kollegialis felszólalásomat. Övéké a felelősség, ha kartársi szavamra nem hallgatnak. Mert lehetnek hibáink, de ne legyen senki, a ki azt mondja rólunk, hogy mi háladatlanok vagyunk.»

* **Az 1909. évi költségvetés** előmunkálatai már serényen folynak az egyes ministeriumokban. Mondanunk sem kell, hogy a rendes kereteket ez a költségvetés jóval túl fogja lépni, mert ebben már látható alakban fog jelentkezni a statusrendezés eredménye. A pénzügyministeriumban ez a munka már könnyebb, mert ott a számbeli adatok már készen állanak. A többi ministeriumokban még nem haladtak ennyire előre, mert a ministeri jelentésben foglalt kijelentések folytán több kérdés tisztázandó még a pénzügyministeriummal, habár úgy vagyunk meggyőződve, hogy e tekintetben is mielőbb tisztázva lesz a helyzet. Miután pedig a mostani létszámrendezés meglehetősen nagy összeggel fogja az állami költségvetést terhelni, a ministerelnök pedig a készülő *szolgálati pragmatikában* okvetlenül fel akarja venni az *automatikus előléptetést*, ez pedig szintén nagyobb költséggel jár, előre látható, hogy magára a szolgálati pragmatikára a folyó évben nem számíthatunk. Attól félünk, hogy ezt a kérdést ismét elodázzák, a mi pedig épen nem egyezik a mai képviselőházi többség programjával... Mi különben előre láttuk ezt, mert a prag-

matika-bizottság téllensége elég jel volt arra, hogy a szolgálati pragmatika kérdésének megoldásától fázik a miniszterelnök. Pedig a mily hálások vagyunk mindazokért, a miket most a lakásbéremelés és a statusrendezés címén kapunk, ép annyira ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy a tisztviselők jogi helyzete végre-valahára egy külön törvényben tisztázva legyen. A legközelebbi mult igen sajnálatos példáját szolgáltatva annak, hogy a kormányok kegyeitől függő tisztviselő mennyire ellentétbe jöhet az ő hazafias érzésével. Ezt a golgothai utat nem szabad többé megjártni a tisztviselőkkel, mert az ilyen esetek nem nevelnek hazafiakat. Már ezen szempontból is meg kell alkotni azt a törvényt, a mely biztosítja a tisztviselő függetlenségét és megállapítja a jogokat és kötelezéseket. Ugy vagyunk meggyőződve, hogy ez a pragmatika nem is annyira a tisztviselők, mint inkább a magyar állam érdekében szükséges. Tudjuk, ha tagadják is az illetékes körök, hogy még ma is fáznak egy liberális alapon épült szolgálati pragmatikától, mert attól félnek, hogy ez nagyon is szabad mozgást biztosít majd a tisztviselőnek. Pedig kár ilyen ideákkal foglalkozni, mert valamint nem volt hátrányára az igazságszolgáltatásnak a bírói függetlenség, az állami közigazgatás is csak nyerni fog azáltal, ha az állami tisztviselők bizonyos tekintetben élhetnek emberi és polgári jogaikkal. A szolgálati pragmatikát tehát mi követelni fogjuk állandóan és szakadatlanul, mindaddig, míg ez a kérdés véglegesen megoldva nincs.

* **A gyermek-paragrafus.** Nem új dolog lapunk olvasói előtt, hogy az Országos Egyesület ülésén Walter Ottó posta-távirda-felügyelő állandóan sürgeti a családi pótlék behozatalát. Az ő javaslatára hozott ilyen értelmű határozatot a szegedi congressus is. Ugy látszik, Walter barátunk eszméje kezd tért foglalni. Legutóbb is Zakariás János képviselő, ez a tisztviselő-barát, szóvá tette ezt a képviselőházban és Magyarország vezető államférfia kijelentette, hogy azt az elvet, mely szerint a nős és nőtlen tisztviselők között különbséget kell tenni, jogosultnak tartja s előre megígérte, hogy a legközelebbi adótörvényben egy ugynevezett «gyermek-paragrafust» fog fölvenni, mely kedvezményt nyújt a gyermekes családok számára. — Zakariás annyira menne a nős és nőtlen tisztviselő megkülönböztetésében, hogy a nőtleneknek a rendes lakásbérnek csak 60%-át adná. Wekerle kijelentette, hogy jogosultnak tartja nemcsak a tisztviselőkre nézve, hanem általában is, hogy a családalapítók és fentartók igényeinek kielégítésénél, közszolgáltatásainál a családfentartóknak bizonyos előnyöket biztosítsunk. Az előterjesztendő jövedelmi adóban egy ugynevezett gyermekparagrafust akar felvenni és azt hiszi, hogy nemcsak az állami, hanem egyéb közszolgáltatásoknál, jelesül az egyházi szolgáltatásnál is a családi élet és a családtagok számára és sok helyütt egyenesen arra alapított párbérmegszüntetések, helyesebben egy arányos közszolgáltatás általi pótlás szintén nem egyéb, mint a t. képviselő által felvetett eszmének honorálása. Maguknál az állami tisztviselőknél is honorálják a családostokat azáltal, hogy ellátást adnak az özvegyeknek, ellátást adnak a gyermekeknek, sőt ellátást adnak a keresetképtelen nagykorú gyermeknek is. Ezenkívül ösztöndíjakat is adnak a törvényhozás által rendelkezésre bocsátott segélyösszegekből a családi állapotokra és ügyekre való tekintetből.

* **Szolgálati pragmatika.** Zakariás János képviselő szóba hozta a képviselőházban a tisztviselők politikai és anyagi függetlenségének adandó garantiákat. Reményli, hogy a miniszterelnök a szolgálati pragmatikát az őszre

megteremti. Wekerle az ő válaszában kijelentette, hogy e tekintetben többször kimondotta már, hogy igenis a pragmatikával foglalkozik, foglalkozik jelesül ő, a kinek ha ez nem képezi is specialitását, mégis a közpályán eltöltött 38 évi szolgálata alatt szerzett gyakorlati ismeretei talán egyenesen kötelességévé teszik, hogy ezen kívánalmakat a politikai adminisztráció igényével helyes összhangba hozza. Ezen pragmatikával biztosítani kívánja nemcsak a tisztviselők szabadságát úgy politikai, mint társadalmi és egyéb tekintetben, — természetesen, a mennyiben azt a tisztesség határai közt és illő formában gyakorolják — hanem biztosítja egyúttal az előléptetéshez való jogukat is.

* **Személyzetiek.** *Benedek Sándor*, a közigazgatási bíróság ítélőbírája, Országos Egyesületünk társelnöke, a június hónapot Balatonfüreden tölti.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** A győri m. kir. pénzügyigazgatóság egyik érdemes főtisztviselőjének szolgálati jubileumáról adhatunk hírt. Mint értesülünk, *Zádor Mór* pénzügyi titkár e hónap 12-én tölti be állami szolgálatának harmincadik évét. Ez alkalommal tisztviselőtársai és barátai a jubiláns tiszteletére a Royal kéktermében társasvacsorát rendeznek. *Zádor Mór* neve nem ismeretlen a szakirodalomban. Lapunkban évekkal ezelőtt sok cikk jelent meg az ő tollából. Szakképzett, kiváló tisztviselő, a ki Magyar-Óvárott adótárnok volt és innen ment át a fogalmazási szakhoz. Mi is gratulálunk t. kartársunknak igaz szívvel.

* **A számvevőségek köréből.** *Solyom Jenő* pénzügyi főtanácsos, a ki tíz napon át vizsgálta az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséget, e napokban hazaérkezett és átvette csoportjának a vezetését.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Leitner Imre* német-újvári m. kir. adótárnok jubileumáról már szólottunk lapunk legutóbbi számában, most pótlólag kapjuk a hírt, hogy az ottani m. kir. adóhivatal és a polgárság fényes bankettet rendeztek a jubiláns tiszteletére. A pénzügyigazgatóságot Huszár Pál dr. pénzügyi titkár képviselte. Az ünnepi beszédet *Magyar Rezső*, az ujonnan kinevezett nagybereznai adótárnok mondotta. Az ünnepeltnek egy aranyórát és egy briliáns gyűrűt nyújtottak át emlékül. — *Dr. Végh Mihály* pénzügyministeri osztálytanácsos, számvevőségi igazgató, visszaérkezett vidéki utjáról és átvette osztályának vezetését. Visszatérését siettetten az a körülmény, hogy az 1909. évi költségvetés előmunkálatai már javában folynak és így reá nagy szükség van.

* **Nyugdíjazások.** *Csák György* gyulai pénzügyigazgató, a gyulai Tisztviselő-Egyesület elnöke, beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Az elmúlt évben volt 40 esztendeje, hogy szolgál. Egy derék tisztviselőtársunk távozik ezzel a közszolgálat teréről, a kinek mi mindnyájan hosszú, nyugodalmas, megelégedett életet kívánunk. — *Győrbíró Samu*, a győri pénzügyigazgató is nyugalomba vágyódik. Most szeptemberben lesz 40 esztendeje, hogy szolgál. 66 éves léte nem akar többé dolgozni, a mit okosan és helyesen cselekszik. Nyugdíjba léptek: *Jeszenszky Géza* balassagyarmati kir. törvényszéki és *Kreszán Dániel* miavai kir. járásbírói telegkönyvvezetők; *Csajkos Bertalan* debreceni, *Csaplár László* székesfehérvári kir. törvényszéki és *Szekely Donát* miskolci kir. ügyészségi irodatisztek; *Kosztolánszky István* dévai, *Helvig Rezső* margittai, *Bartók Sándor* zernesti kir. járásbírói irnokok. — *Kovács József* pénzügyi tanácsos, komáromi pénzügyigazgató, hosszú közszolgálat után legközelebb végleg nyugalomba vonul. Sőt családja a héten már el is hagyta Komáromot és Tahiba — Pest megyébe — költözött. Így írja ezt a K. Lapok, a mely Kovács utódjaként *Kenézy Csátár* pénzügyi tanácsost, a komáromi volt illetékkiszabási hivatal egykori főnökét, jelenleg pedig győri pénzügyigazgató-helyettest, az ismert jeles poétát emlegeti.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Csíkvári Jákó.

(Lakás: Maglód, Pest megye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)